

HAR FÓR 2013

Niðurteljingin til enn eitt ársskifti er av álvara farin í gongd. Vit hava lagt 12 mánaðir aftur um okkum, og nú njóta vit seinastu tímarnar av 2013. Á midnátt gamlaárskvøld verður ársskiftið markerað við fýrverki, veitslulagi og góðynskjum. Og tað er eisini løtan, tá ið vit kunnu staðfesta, at 365 dagar verða skjótt lagdir aftur um, og tíðin gongur við ferð. Miðlar og tíðin gera, at vit valla varnast tíðina. Alt gongur skjótt fyri seg, vit eru online og við allatíðina, og blíva vit burtur í øllum hentleikunum, kunnu vit altíð siga, at soleiðis er tíðin. Og tað er tíðin, ja. Men eingin sigur, at vit skulu liva og uppliva tíðina, sum tíðin leggur upp til. Tað ber saktans til at skapa sær sína egna gerandisdag við tí innihaldi, ið vit hava hug at velja burturúr – eisini um innihaldið er tíðarleyst.

2013 bjóðaði okkum mangt og hvat. Vit hava øll havt upplivingar, sum vit ikki áður hava havt, og sum samfelag eru vit eisini farin ígjøgnum nýggjar hendingar og tilburðir. Búskaparstöðan í vesturheiminum er heldur frægari, enn hon var var fyri nøkrum árum síðani, og her á landi er stöðan á góðari leið, hóast ført verður fram, at tey,

ið eru væl fyri, eru blivin betur fyri, meðan tey, sum eru verri fyri, framvegis stríðast. Føroyski útflutningurin er vaksin, serliga orsaka av alilaksi og uppsjóvarfiski, og almenna hallið er minkandi. Men tað er strøðugt trýst á almennum myndugleikum fyri at veita betri tænastrur til borgararnar og at byggja út og betra umstøður í samfelagnum.

2013 hevur verið sera lívligt á politiska leikvøllinum. Stríðið millum samgongu og andstöðu var hart, og samgongan misti ein flokk úr samstarvinum, tá ið Kári P. Højgaard varð koyrdur sum landsstýrismaður eftir ófriðin í samandi við tunnilmálið. Samgongan hevur tó megnað at staðið saman um síni mál og sítt samgonguskjal, og í løtuni bendir einki á, at missurin av einum flokki fer at ávirka samgonguna stórvegis. Tað hava eisini verið rembingar innanhýsis í politiskum flokkum, og lögmaður og landsstýrisfólk hava kent sviðan frá kritiskum fjølmiðlum, sum hava tikið fleiri umstrídd og prinsipiell mál upp í hesum árinum.

Fjølmiðlarnir hava í hesum árinum gjørt nógv við kritiskan journalistikk, og stórmál hava sett dām á samfelagskjak ið longri tíð. Men tað er eisini brúk fyri nógvum smærri og skjótum søgum til allar tíðindaportalarnar, sum kappast um uppmerksemi hjá fólki. Tað skal verða ein stríður streymur av søgum, og tað setir krøv til fjølmiðlarnar – og eisini til brúkararnar.

Sosialurin hevur í 2013 roynt at givið sínum lesarum eina fjølbroytta mynd av tí, sum fyriferst í føroyska samfelagnum. Sosialurin er partur av samtakinum, sum eisini umfatar tíðindaportalin In.fo, Rás2 og Miðlahúsið. Hetta gevur móguleikar at framleiða ymiskt tilfar til ymiskar miðlar og brúka tær styrkir, sum teir ymsu miðlarnir hava. Í hesum serblaði – tí seinasta í hesum árinum – varpa vit ljós á nakað av tí, sum Sosialurin hevur latið sínum lesarum í ár. Hetta er á ongan hátt ein fullfíggað mynd av árinum, ið fór, men nakrar úrvaldar greinar, sum hava verið í Sosialinum farna ári.

Vit takka við hesum fyri 2013 og ynskja øllum eitt gott 2014

Sosialurin

Ár í trúnaði

2013 UMAFTUR
við Høgni Djurhuus

So hugnaligt. Áh, so hugnaligt at búgva her, sum einki er so støðugt og álítandi sum veðrið og veitingarskyldan hjá SEV.

Skákandi millum illsintu hvirlurnar í glopraregninum heim til bollar og kakao. Tað er lívið – tíverri.

Kanst tú skriva eina klummu um árið, ið fór? Spurdi ritstjórin. Tað kann hann saktans spyrja og vænta.

Skriva um árið, sum fór ella fer. Ella, sum nú sigst vera við at fara.

Javell. Hvussu ber til at skriva nakað um eitt ár sum 2013?

2013 var árið, har alt var í trúnaði. Tagnarskylda og tagnarrættindi uttan innlit. Fólkaræði innan fyri ramliga stongdar dyr. Eru vit yvirhøvur í 2013? Lokið feyk ikki av.

Tá vit einki vita um 2013, noyðast vit bara at gita.

Vita ikki gita, segði ein. Var tað Storm P? Storm, ikki veðurmaður tó, men einasti reyvalummaheimspekingur, sum verður endurgivin í danska ríkinum. Kanska var tað hann. Vit gita, at tað var hann. Danska ríkið? Eru vit har enn? Ella loystu vit, í trúnaði sjálvandi, í 2013. Loystu og sleptu og reka nú fyri vág og ódn.

Tað var ið hvussu er Storm P, sum segði, at ringt er at spáa, ikki minst um framtíðina. Í Føroyum er eisini vordíð líka ringt at spáa um fortíðina og nútíðina. Spáa í kakaoarguggi.

At spáa er at gita kvalifiserað.

Lógin um innlit er 20 ára gomul. Og øll undantøkini í lógini eru líka gomul.

Er koyrandi, gangandi ella rennandi undir Skálafjørðinum longu nú?

Tað vita vit til dømis ikki. Men vit gita, at tunnil ikki er gjørdur í loyndum, ikki enn.

Í spurnarkappingum, sum eru Public Service fyri øll, eru javnan spurningar um ár. Tey spurdu fáa at vita um nakrar hendingar og hoyra síðani eitt ússaligt popplag. So skulu tey antin vita ella gita í hvørjum ári, alt hatta hendi, tey júst hoyrdu um, hendi.

Tað fer ikki at bera til at brúka 2013 í slíkum kappingum í framtíðini, sum vit gita kemur, tí eingin veit, hvat hendi í 2013.

Veit nakar eitt nú, um Kaj Leo framvegis er lögmaður? Um nýggjársrøðan kanska varð tikin upp í summar.

Vit vita so heldur ikki, um 2013 endar 31. desember 2013 á midnátt. Tað kann væl vera, at onkur í landsstýrinum hevur gjørt avtalu

við onkran í Danmark, loyniliga avtalu sjálvandi, um at leingja ella stytta ella strika 2013 aftur fyri eina millión, um ikki eydnast at enda 2013 tann 31. desember í 2013.

Einastu tíðindi, sum eru váttað, eru veðurtíðindini, tíverri. Veðrið í Føroyum er so forbannað, at tað átti at verið dult.

Veðrið er so forbannað, at ikki ber til skriva um tað so tætt at høg-tíðum. So ljót og fúl orð eru óhóskandi.

Jólíni eru tibetur farin afturum. Jesus varð føddur í gjár, sungu tey jóladag.

Eisini 2013, vit spæla, at har eru vit, endar við buldri og braki. Allar rakettirnar vera neyðrakettir. Og veðrið verður ringt. Eingin ivi um tað. Veðurmenn duga at spáa um framtíðina.

Sum streymur í turrari á. Onnur

geva ódnunum fólkanøvn. Okkara navnalisti er ov stuttur til slíkt fják.

Vit, sum eru komin so langt, at krákurnar langt síðani hava vent, tí tær orka ikki mótvindin, hava nakrar myrkar ódnardagar og ódnarnætur eftir. Framtíðin er longu her. Óneyðugt at spáa.

Farvæl 2013. Vit sakna teg ikki. Tú vart ikki til. Borte med blæsten.

Sum gistingarhúsin, sum einki rúm 13 hava. Men allir kirkjugarðar hava grøv nummar 13.

2013. Annus horribilis hjá øllum teimum, sum halda, at fólkaræði er nakað.

Ein turran bolla afturat við osti ella gjøgnumskygdum opinleika og lunkað kakao? Ella ódn í eitt vatn-glas?